

پاسخنامه‌ی

آزمون تعیین سطح چهارم انسانی

پدیده آورندگان آزمون

طراحان، ترتیب حروف الفباء

نام طراحان	نام درس
رعناء اسدی، مینا نوکلای نژاد، روبا رحمنی، مجید هر شعبانی، سید جمال طباطبائی نژاد، عارفه سادات طباطبائی نژاد	ادبیات لارسی (۳)
رعنا اسدی، روبا رحمنی، مجید هر شعبانی، سید جمال طباطبائی نژاد	زبان لارسی (۳)
کتاب زرد عمومی (السانی)	ادبیات لارسی (۲) و (۳) و زبان لارسی (۳)
درویشعلی ابراهیمی، مهدی تراوی، فائزه حعفری، حسین رحیمی، سید محمدعلی مرتفعی، رضا معصومی، فائزه دوری	عربی (۳)
کتاب زرد عمومی (السانی)	عربی (۲) و (۳)
حامد دورانی، محمدحسن فضله‌ی، حسن فیاض، مرتضی محسنی کجور، فیروز نژادچه، سیداحسان هدی، منتحب از سؤال‌های کتاب زرد عمومی	دین و زندگی (۳)
شهاب الناری، نسرین خلafi، علی شکوهی، رضا کیاسلاز، حداد زعینی، علیرضا بوسکاراد، منتحب از سال‌های کتاب زرد عمومی	زبان انگلیسی (۳)

نام طراحان	نام درس
محمد بختیاری، فرهاد نژاد، لیلا حاجی‌علیا، کورش داوودی، حمیدرضا سخودی	آمار و مدل‌سازی و ریاضی سال سوم
نسرين جعفری، سپهر حسن‌خان بور، سارا شریفی، سیده تارا علوی آذر، مهدی کارдан، علی نوری	اقتصاد
کتاب زرد انتظامی	ادبیات انتظامی
فرحناز خان محمدی، فاطمه شهمیری، عاطفه‌ربایه صالحی، محمدصادق لطفی	منطق
فاطمه شهمیری، عاطفه‌ربایه صالحی، محمدصادق لطفی، ندا باری	فلسفه‌ی سال سوم
مریم احمدی، فرهاد نژاد، مینا نوکلای نژاد، روبا رحمنی	روان‌شناسی

کزینشکران و ویراستاران

نام درس	کزینشکر	مسئول درس	ویراستار
ادبیات فارسی (۳) و زبان فارسی (۳)	اعظمه نوری‌نیا	سپهر حسن‌خان بور، روبا رحمنی	ادبیات فارسی (۳)
ادبیات فارسی (۲) و (۳) و زبان فارسی (۳)	اعظمه نوری‌نیا	سپهر حسن‌خان بور	ادبیات فارسی (۲)
عربی عمومی	سید محمدعلی مرتفعی	دریوشعلی ابراهیمی، محمد عالم‌نشی	دین و زندگی (۳)
دین و زندگی (۳)	حامد دورانی	صالح احصائی، سکینه گشمنی، سید احسان هندی	زبان انگلیسی (۳)
زبان انگلیسی (۳)	جواد مؤمنی	حامد بایانی، عبدالرشید شفیعی	آمار و مدل‌سازی و ریاضی سال سوم
آمار و مدل‌سازی و ریاضی سال سوم	محمد بختیاری	ایمان چینی فروشن، مهدی ملام‌صانی	ادبیات انتظامی
ادبیات انتظامی	مهشید سادات فرشی	سپهر حسن‌خان بور	منطق
منطق	سپهر حسن‌خان بور	حیدر لنجانزاده اصفهانی	فلسفه‌ی سال سوم
فلسفه‌ی سال سوم	ندا باری	الهه خضری، عاطفه‌ربایه صالحی	روان‌شناسی
روان‌شناسی	ندا باری	الهه خضری، عاطفه‌ربایه صالحی	
	فرهاد نژاد	سپهر حسن‌خان بور	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	مسئول دفترچه	گروه مستندسازی	حرروف‌چین و سفیدآرا	ناظر چاپ
سارا شریفی (اختصاصی) الهام محمدی، فاطمه منصور خاکی (عمومی)	زهراء دامیار (اختصاصی)			
زهراء دامیار (اختصاصی)				
مدیر: مریم صالحی، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی) لیلا ایزدی (عمومی)				
لیلا عظیمی (اختصاصی) زهره فرجی (عمومی)				
حمدیه محمدی				

(منو پهلو شعبانی)

-۶

تشریح گزینه‌های دیگر:

- گزینه‌ی «۱»: شاعر، علت خوشبو شدن باد و خاک را شانه زدن زلف یار می‌داند. شانه، زلف، غالبه (تناسب)
- گزینه‌ی «۲»: لطف و قهر (تنساد) - «روان و روا» جناس ناقص
- گزینه‌ی «۳»: تشبیه (دام بلا) - واج آرایی (صامت «سین»)
- (ادبیات فارسی (۳)، آرایه، ترکیبی)

(مینا توکلی نژاد)

-۷

«صبح الهدایه و مفناح الکفایه» از عزالدین محمود بن علی کاشانی و تصحیح آن از جلال الدین همایی است. «آذرخش» نیز سروده‌ی مشق کاشانی است.

(ادبیات فارسی (۳)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

(رعنا اسدی)

-۸

«گناه» از آثار محمدعلی اسلامی ندوشن است که دیگر آثار این نویسنده عبارت است از: آزادی مجسمه، کارنامه‌ی سفر چین، روزها، چشمها.

«شرق اندوه» از آثار سهراپ سپهری است. دیگر آثار وی عبارت‌اند از: مرگ رنگ، آواز آفتاب، حجم سبز، دیوان اشعار که تحت عنوان «هشت کتاب» به چاپ رسیده است.

«شاهزاده خانم سبز چشم» اثر جمال میرصادقی است که آثار دیگری چون شب‌چراغ، چشم‌های من خسته، هراس و مسافرهای شب از او به چاپ رسیده است.

«هفت حصار» اثر خواجه عبدالله انصاری است که مناجات‌نامه، محبت‌نامه، قلندرنامه، زادالعارفین، کنزالسالکین و رساله‌ی دل و جان از دیگر آثار اوست.

(ادبیات فارسی (۳)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

(غارفه‌سادات طباطبایی نژاد)

-۹

مفهوم عبارت سؤال و بیت گزینه‌ی «۲»، سرمیست شدن عاشق از زیبایی معشوق است.

(ادبیات فارسی (۳)، معنا و مفهوم، صفحه‌ی ۱۱۱)

(روبا رفمانی)

-۱۰

مفهوم کلی بیت سؤال این است که انسان در مدت زمان کوتاهی که در دنیا زندگی می‌کند، نمی‌تواند نسبت به آغاز آفرینش اطلاع پیدا کند و در شناخت اسرار جهان آفرینش ناتوان است. در بیت گزینه‌ی «۱» هم مفهوم عدم آگاهی انسان از قضا و سرنوشت دیده می‌شود.

(ادبیات فارسی (۳)، معنا و مفهوم، صفحه‌ی ۱۰۷)

(روبا رفمانی)

-۱

مرئیم: منقش، نقاشی شده / تمالک: خودداری کردن / اغرا: برانگیختن / تنسم: یعنی نسیم را استنشاق کردن و سجازاً به معنای اطلاع حاصل کردن و خبر جستن است. / وری: مردم

(ادبیات فارسی (۳)، واژگان، ترکیبی)

(سید جمال طباطبایی نژاد)

-۲

کلجه: قسمی لباده و پالتو؛ جامه‌ی آستین کوتاهی که روی قبا می‌بوشند.

(ادبیات فارسی (۳)، واژگان، ترکیبی)

(رعنا اسدی)

-۳

اما لای درست و از گارن نادرست در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۲»: ذرع

گزینه‌ی «۳»: گشت و گذار - حوزه‌های علمی

گزینه‌ی «۴»: تابعی - زهاد

(ادبیات فارسی (۳)، املاء، ترکیبی)

(روبا رفمانی)

-۴

اما لای درست و از گارن نادرست در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: حرس

گزینه‌ی «۲»: خواست

گزینه‌ی «۳»: گذارد

(ادبیات فارسی (۳)، املاء، ترکیبی)

(غارفه‌سادات طباطبایی نژاد)

-۵

گزینه‌ی «۴»: دو تشبیه دارد (حافظه به سان سوسن / حافظ چو غنچه)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: یک تشبیه دارد (بیرون آمدن خورشید از پشت ابر مانند مردی زندانی که بر زندانیان می‌گذرد).

گزینه‌ی «۲»: یک تشبیه دارد (آتش عشق)

گزینه‌ی «۳»: یک تشبیه دارد (وجود اجرام کوه‌ها میان برف، مانند پنبه‌دانه‌ای است که در پنبه تعییه شده است).

-۱۶

بازگردانی درست گزینه‌ی «۱» چنین است:
سخن نازه، از باده‌ی کهنه خوش تر است. لفظ مانند پیمانه و معنی
رلگین مانند شراب است.
لغله، مشبه و پیمانه، مشبه‌بد است.

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌ی ۱۰۶)

(منوچهر شعبانی)

-۱۷

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: «جام وصل» تشبیه
گزینه‌ی «۳»: «ابرو ترش کردن» کنایه از بدخلقی است.
گزینه‌ی «۴»: «سر» مجاز از «تصمیم و قصد» است.

(زبان فارسی (۳)، ترکیبی)

(سید جمال طباطبایی نژاد)

-۱۸

دو سه: در گزینه‌ی «۱» صفت مبهومی است که قبل از هسته آمده و
صفت پیشین است.

روزی (معادل چند روزی)	دو سه
صفت مبهوم	هسته
صفت‌های شمارشی و مبهم در سایر گزینه‌ها که به صورت تاریخی آمده است:	
گزینه‌ی «۲»: «گامی چند»	
گزینه‌ی «۳»: «دگر روز»	
گزینه‌ی «۴»: «سوم روز»	

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌ی ۱۵۴)

(رعایا اسدی)

-۱۹

داستان‌های عیاری در ادب فارسی از اقبال یغماهی است.
شلوارهای وصله‌دار اثر رسول پرویزی است.
شازده احتجاب نام رمانی است از هوشنگ گلشیری.
حقیقت و مرد دانا نمونه‌ای از بازنویسی و اثر بهرام بیضایی است.
شرح حال رجال ایران، تألیف مهدی بامداد است.

(زبان فارسی (۳)، ترکیبی)

(رعایا اسدی)

-۲۰

دست‌خایان و انگشت‌گزان - تحذیر و تهدید

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: صیانت ذات

گزینه‌ی «۲»: عادت مألف

گزینه‌ی «۳»: منابر قضبان

(زبان فارسی (۳)، ترکیبی)

(منوچهر شعبانی)

-۱۱

گزینه‌ی «۱»: در قدمش اندازم

گزینه‌ی «۲»: سربوشش را برد

گزینه‌ی «۴»: آتش به خرم عمرم بزند

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌ی ۱۱۶)

(رعایا اسدی)

-۱۲

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: گربه: گری + ه: بن مضارع + ه - پوشید: پوش + ه: بن
مضارع + ه - افسرده: افسرده + ه: بن ماضی + ه - سنتیزه: سنتیز + ه:
بن مضارع + ه

گزینه‌ی «۲»: ناباب: نا + باب: نا + اسم - نامعلوم: نا + معلوم: نا + صفت
- ناسپاس: نا + سپاس: نا + اسم - ناشناس: نا + شناس: نا + بن مضارع

گزینه‌ی «۳»: عاقلانه: عاقل + انه: صفت + انه - رندانه: رند + انه: صفت
+ انه - بیغانه: بیع + انه: اسم + انه - شبانه: شب + انه: اسم + انه

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌های ۹۷ و ۹۹)

(رعایا اسدی)

-۱۳

در گزینه‌ی «۲»: را در این گزینه «رأی فک اضافه» است: اگر آتش
عشق پر تو را بسوخت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: را به جای حرف اضافه برای استفاده شده است: اگر
برای تو فرصت هست.

گزینه‌ی «۳»: را به جای حرف اضافه برای آمده است: برای من
چشمی وجود دارد که خونبار است.

گزینه‌ی «۴»: را به جای حرف اضافه برای آمده است، سیاوش برای
من ....

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌های ۱۸۰ و ۱۸۱)

(رویا رحمانی)

-۱۴

گزینه‌ی «۳»: کاربرد صور خیال، سبب ارتقای نثر، ارتقای یک نثر،
ارتقای نثر معمولی، حد نثر هنری (۵)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: توانایی تصویرآفرینی واژه، داشتن گنجینه‌ای غنی (۲)

گزینه‌ی «۲»: رفع نیازهای روحی، رفع نیازهای معنوی، تغییر رفتار او (۳)

گزینه‌ی «۴»: در این گزینه وابسته وابسته وجود ندارد.

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌های ۵۱ و ۵۰)

(رویا رحمانی)

-۱۵

می‌شود: سه جزئی استنادی، می‌بخشد: چهار جزئی گذرا به متمم و
مفهول، می‌بردازیم: سه جزئی گذرا به متمم

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌های ۳۲ و ۳۵)

-۲۶

تبیه: چو گل

مجاز: «باغ» مجاز از «دنیا»

کنایه: «گوش افکنندن» کنایه از «گوش دادن» / «راه به جایی بردن» کنایه از «به مقصد رسیدن، به هدف رسیدن»

استعاره: «باغ» استعاره‌ی مصرح از «دنیا» / «گوش فکندن گل» استعاره‌ی مکنیه و تشخیص

(ادبیات فارسی (۲) و (۳)، آرایه، ترکیبی)

(کنکور سراسری ۹۲)

-۲۷

تکوازها: هر / انسان / ای / بِ / پذیر / - / آن / چد / پیغم (مخف پیغام) / تبر / - / اوی / گفت / -ه / است / φ / از / اهل / - / شریعت / است / φ / او / هر / انسان / ای / به / جای / آور / - / اهل / - / طریقت / است / φ ← ۳۵ تکواز)

واژه‌ها: هر / انسانی / پیذیرد / آن / چه / پیغمبر / - / اوی / گفته است / از / اهل / - / شریعت / است / او / هر / انسانی / به جای آورد / اهل / - / طریقت / است ← (۲۲ واژه)

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌ی ۱۵)

(کنکور سراسری ۹۲)

-۲۸

در گروه «آموزش هم‌زمان سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی»، «زبان» مضاف‌الیه «آموزش» است و «سه» و «فارسی»، هر دو، صفت «زبان» (صفت مضاف‌الیه) هستند. اولی، صفت پیشین و دومی، صفت پسین است.

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌ی ۴۰)

(کنکور سراسری ۹۳)

-۲۹

بیت «ب» به زودگذر بودن خوشی‌ها و سختی‌های جهان اشاره دارد. اما بیت «ه» بر این مسئله که انسان باید خواسته‌های خود را تنها از خداوند مسئلت دارد، نه از بندگان او و فقط خداوند را ناظر اعمال و رفتار خوبیش بداند و از اوی بپروا کند. تأکید دارد.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: هر دو بیت بر زودگذر بودن جهان تأکید دارند. گزینه‌ی «۳»: هر دو بیت بیان می‌دارند که امید انسان تنها باید به خداوند باشد.

گزینه‌ی «۴»: هر دو بیت بر عترت گرفتن از مرگ بزرگان و قدرتمندان تأکید می‌کنند.

(ادبیات فارسی (۲) و (۳)، معنا و معنو، ترکیبی)

(کنکور سراسری ۹۳)

-۳۰

ابیات صورت سؤال و ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، همگی به این مفهوم اشاره دارند که انسان باید به دنبال بالاترین ارزش‌ها باشد و به چیزهای اندک قانع نشود، اما بیت گزینه‌ی «۳» مفهوم متفاوتی دارد.

(ادبیات فارسی (۳)، معنا و معنو، صفحه‌ی ۱۲۸)

-۲۱

واژه‌های «نقت، نگزارد و صولت» در متن نادرست نوشته شده‌اند.

(ادبیات فارسی (۲) و (۳)، املا، ترکیبی)

-۲۲

ملاقی: دیدار کننده، روبه رو شونده / مناقشت: سخت گیری، در تنگنا انداختن کسی / مکبه: سرپوش / معد: آماده

(ادبیات فارسی (۳)، واژگان، صفحه‌های ۲۲، ۲۳، ۴۶ و ۴۹)

-۲۳

املای واژه‌های «گذارد» و «نقض» در متن صورت سؤال نادرست آمده است.

(ادبیات فارسی (۳)، املا، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

-۲۴

آثار عباس خلیلی: انتقام، انسان و اسرار شب، روزگار سیاه

آثار بزرگ علوی: ورق پاره‌های زندان، چمدان، سالاری‌ها

آثار سیدعلی موسوی گرمارودی: عبور، در سایه‌سار نخل ولايت، سرود رگبار

آثار صادق هدایت: پروین دختر ساسان، بوف کور، سگ ولگرد،

اصفهان نصف جهان

(ادبیات فارسی (۲)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

-۲۵

بیت ب: «تاب» ایهام دارد: ۱- تحمل و طاقت ۲- پیچش

بیت ج: «سر» مجاز از کل وجود است.

بیت د: لف و نشر مرتب دارد: فراق تو (لف ۱) همچون مرگ (نشر ۱) و وصل تو (لف ۲) همچون بقا (نشر ۲) برای عاشقان شد.

بیت الف: شاعر می‌گوید: عشق اندوه است و من نشاطی به جز این اندوه را نمی‌جویم، این که اندوه برای شاعر، شادی بخش و نشاط آور است، تناقض دارد.

بیت ه: شاعر در توصیف دهان و باریک بودن لب‌های یار اغراق کرده است.

(ادبیات فارسی (۲) و (۳)، آرایه، ترکیبی)

(ولی الله نوروزی)

-۳۷ فعل های «استشیر - استخیر» از نوع معتل اجوف در ماضی هستند که در آن ها حرف عله با توجه به حرکت فتحه‌ی ماقبل به الف تبدیل می‌شود و بد صورت «استشمار - استخار» صحیح می‌باشد.

تشرییم تزئینه‌های دیگر: در گزینه‌ی «۲»: فعل «لا ننتهی» و در گزینه‌ی «۳»: فعل «یوّق» و در گزینه‌ی «۴»: فعل «یهندون» از نظر اعلال بد صورت صحیح ذکر شده‌اند. (عربی (۱۰)، ترجمه، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

(دریشانی ابراهیمی)

-۳۸

در این گزینه، کلمه‌ی «رب» منادا است. زیرا فعل «لهم تقل» و خسیر ک» برای مخاطب هستند.

در گزینه‌های دیگر، اسم‌های آغاز جمله، «مبتدا» هستند. زیرا افعال بعد از آن‌ها به صورت «غایب» به کار رفته است.

(عربی (۳)، منصوبات، صفحه‌ی ۱۱۰)

(حسین رضایی)

-۳۹

«دانماً» مفعول فیه (ظرف زمان) است و در این گزینه، «تمییز» نیامده است. تمییز در سایر گزینه‌ها به ترتیب عبارت است از: «اهتمام‌اً، أَمْلأَ و ماءً»

(عربی (۳)، منصوبات، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۲)

(سید محمدعلی مرشدی)

-۳۱

«إنك»: قطعاً تو / «تهدی»: هدایت می‌کنی، راهنمایی می‌کنی / «صراطٌ مُسْتَقِيمٌ»: راهی مستقیم / «صراط الله»: راه خدا (بدل) (عربی (۱۰)، ترجمه، صفحه‌ی ۸۵)

(سید محمدعلی مرشدی)

-۳۲

«نور الله»: نور خدا / «غمّر»: در بر گرفت، فراگرفت / «كما»: همان طوری که / «ضوء أقوى المصايب»: نور قوی ترین چراغ‌ها / «يغمّر»: فرا می‌گیرد / «ليلًا مظلماً»: شبی تاریک

(عربی (۳)، ترجمه، صفحه‌ی ۹۰)

(حسین رضایی)

-۳۳

ترجمه‌ی صحیح عبارت گزینه‌ی جواب: «و به ثروتمند قومی که تنگدست شد!»

(عربی (۱۷)، ترجمه، ترکیبی)

(فائزه بعقری)

-۳۴

ترجمه‌ی گزینه‌ی «۱»: هر کس چاهی برای برادرش بکند، (خودش) در آن می‌افتد!

ترجمه‌ی گزینه‌ی «۳»: هر کس دشمنی بکارد، زیان درو می‌کند! واضح است که سایر گزینه‌ها به جز گزینه‌ی «۲» ناظر به یک موضوع‌اند.

(عربی (۳)، مفهوم، ترکیبی)

(مهدی تمابی)

-۳۵

«هنگامی که»: لقا، عندهما، حینما / «کودکان بازی می‌کردند»: کان الأطفال يلعبون (ماضی استمراری) / «به آنان»: لهم / «همچون پدر مهربان»: ابتسامة الأباء الحنون (مفعول مطلق نوعی) / «لبخند زد»: ابتسام

(عربی (۳)، تعریف، ترکیبی)

(رضی معصومی)

-۳۶

«آزادی اندیشه»: حرية الإعتقداد / «نخستین حقی است»: هی أول حق / «نگهداری»: الحفاظ / «اقدام می‌کند»: يقوم بـ..

(عربی (۳)، تعریف، صفحه‌ی ۱۱۹)

عربی (۲) و (۳)

(سراسری انسانی ۹۷)

-۴۱

در این گزینه به اشتباه فعل به شکل ماضی مجھول شده است، در حالی که فعل عبارت، مضارع است. صورت صحیح مجھول آن، «لایهندی» است.

(عربی (۲)، انواع پملاط، صفحه‌ی ۷۴)

(سراسری انسانی ۹۷)

-۴۲

در گزینه‌ی «۱»، «لا»، حرف نافیه‌ی فعل مضارع می‌باشد. در گزینه‌ی «۲»، «لا» حرف عطف و در گزینه‌ی «۴»، «لا» حرف نافیه‌ی فعل مضارع است.

(عربی (۲)، انواع پملاط، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

در این گزینه، «قربة» مفعول له است، چرا که از دلیل وقوع فعل سخن می‌گوید، ضمناً در گزینه‌ی «۲»، « دائماً» مفعول فیله است.

(عربی (۱۲)، مهندسیات، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

ترجمه‌ی متن درک مطلب:

یکی از چیزهایی که به وجود روابط بین ایرانی‌ها و عرب‌ها اشاره دارد همان افسانه‌هاست. پس قصه‌های ضحاک و کیکاووس و سودابه و ... به این ارتباط اشاره دارد. زندگی بهرام گور و اشعار عربی او از نشانه‌های این ارتباط است! در زمان نزول قرآن کریم بعضی از مخالفان وقتی دیدند که قرآن کریم درباره‌ی امتهای گذشته سخن می‌گوید، می‌گفتند: اگر محمد این چنین سخن می‌گوید پس ما با شما از داستان رستم و اسفندیار و خسروها (کسری لقب پادشاهان ساسانی) سخن می‌گوییم! و از نشانه‌های این ارتباط وجود لغت‌های فراوان فارسی در عربی است که از طریق تجارت و دیدار و ترجمه‌ی کتاب‌ها نفوذ کرد، و هم‌چنین تسلط امپراتوری عثمانی بر کشورهای عربی تا آن جا که زبان بزرگان عثمانی فارسی بود! و بعد از ظهور اسلام این ارتباط زیاد شد تا جایی که به نعمت خدا با یک‌دیگر برادر شدند.

به راستی که زبان فارسی در گذر زمان احساس نکرد که زبان عربی برای آن مزاحمت ایجاد می‌کند تا قصد دشمنی با آن و تلاش برای نابودی آن کند، بلکه عربی در کنار فارسی (به عنوان) ستونی محکم برای فرهنگ ایرانی اسلامی باقی ماند!

با توجه به آن‌چه در متن آمده است، قصه‌ها و روایات و دلاوران و افکار مشترک، علایمی هستند که وجود مشترکات بین دو کشور را اثبات می‌کنند.

(عربی (۲) و (۳)، درک مطلب، ترکیبی)

چه زمانی دشمنی بین دو فرهنگ ایجاد می‌شود؟ با توجه به آن‌چه در متن آمده است این که یکی از آن دو احساس کند که دیگری می‌خواهد جایگاهش را اشغال کند و آن را از بین ببرد، می‌تواند منشأ دشمنی بین دو فرهنگ شود.

(عربی (۲) و (۳)، درک مطلب، ترکیبی)

با توجه به آن‌چه در متن آمده است: عثمانی‌ها از علل وسعت دادن به زبان فارسی بودند. (زبان بزرگان عثمانی فارسی بود.)

(عربی (۲) و (۳)، درک مطلب، ترکیبی)

حرکت‌گذاری کامل عبارت:

العلاقه	إلى وجود	التي	تشير	الأنس	إذن
مخفف البه	صفت	فعل مضارع	حال	مخفف البه	مخفف البه
محظوظ	مرفوع	محظوظ	محظوظ	مرفوع	مرفوع
محظوظ	محظوظ	محظوظ	محظوظ	محظوظ	محظوظ

«چون مجروز، مضاف است تنوین نمی‌گیرد.

الأسلوب	العرب	الإنجليزية	بين	الإنجليزية	الأسلوب
مفعول فيه	مضاف البه	صفت	مضاف البه	الإنجليزية	مفعول فيه
معطوف و مجروز	معطوف و مجروز	صفت	معطوف و مجروز	الإنجليزية	معطوف و مجروز
منصوب	محظوظ باي	صفت	محظوظ باي	الإنجليزية	منصوب

(عربی (۲) و (۳)، اعراب‌گذاری، ترکیبی)

إنَّ اللُّغَةَ الفارسيَّةَ لِمْ تَكُنْ تَشْعُرُ أَنَّ اللُّغَةَ العربيَّةَ
اسم إن و صفت و فعل مجزوم فعل مضارع اسم آن و صفت و
منصوب منصوب منصوب به سكون مرفوع منصوب منصوب
تَرَاحِمُهَا حَتَّى تَقْعُدَ عَدَوَّهَا
فعل مضارع فعل منصوب مفعول به
مرفوع و منصوب

(عربی (۲) و (۳)، اعراب‌گذاری، ترکیبی)

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «مرفوع» نادرست است. (خبر کان محلًّا منصوب درست است.)

گزینه‌ی «۲»: «لازم و مبني» نادرست‌اند.

گزینه‌ی «۳»: «مرفوع باللاؤ» نادرست است.

(عربی (۲) و (۳)، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «نکره و خبر سفرد و المبتدأ مظاهر» نادرست‌اند.

گزینه‌ی «۲»: «مشتق و اسم مبالغة» نادرست است.

گزینه‌ی «۳»: «خبر مفرد» نادرست است.

(عربی (۲) و (۳)، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

دین و زندگی ۳

(مده، دسن فضاعل)

با توجه به آیه ۲۲۱ سوره‌ی نوره، سرطه اصلی و اولی در انتخاب همسر، با ایمان بودن اوست و همسری که مشترک و سی‌امان باشد، اعضاً حاتواده را به نافرمانی از خدا و بدینختی اهدی سوق می‌دهد «اولنک بدعون الى النار» و ازدواج با او حرام است. (دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۱۸۵ و ۱۸۸)

-۵۹

(مدتغیری معسن‌کبیر)

آیه شریفه‌ی «و فضی رنک اثأ عدو اثأ آباء و نالو الده احساناً» اشاره به احسان‌ی قید و شرط به والدین دارد، نه اطاعت‌ی قید و سرط و رابطه‌ی محبت‌امز با همسر، از نقش‌های مرد در زندگی مستترک است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۶، صفحه‌های ۱۹۷ و ۲۰۰)

-۶۰

(غمروز نژادوند - تدریس)

گزینه‌ی «۴» در ارتباط با نیاز به برنامه‌ی زندگی و درک آینده‌ی خوبی و گزینه‌های «۲» و «۳» درباره‌ی کشف راه درست زندگی هستند، اما گزینه‌ی «۱» در موضوع رابطه‌ی حیث باطن با حیثت ظاهر است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۹ و ۱۷)

-۵۱

(غمروز نژادوند - تدریس)

ابن که «قرآن فقط از رابطه‌ی انسان و خدا سخن نگفته است» در ارتباط با جامعیت و همه‌جانبه بودن و «تشییه آیات قرآن به اعضای بدن» در ارتباط با انسجام درونی در عن نزول تربیجی می‌باشد.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۳، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

-۵۲

(سید احسان هندی)

سخن امام خمینی (ره) و آیه شریفه‌ی «لقد ارسلنا رسالتا بالبيانات و انزلنا معهم الكتاب و الميزان ليقوم الناس بالقسط» هر دو به ضرورت اجرای احکام اسلامی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی اشاره دارند.

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه‌های ۵۰، ۵۳ و ۵۵)

-۵۴

(سید احسان هندی)

تبریک و تهنیت مردم به حضرت علی (ع) پس از پایان مراسم غدیر، نشانه‌ی آن است که آن مردم می‌دانستند حضرت علی (ع) به منصب امامت برگزیده شده و با گفتن تبریک، رضایت و وفاداری خود را اعلام کردند.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌ی ۷۷)

-۵۵

(سید احسان هندی)

پس از رحلت پیامبر (ص) و خروج جریان رهبری از مسیر امامت، پس از مدت کوتاهی جانشینی رسول خدا (ص) به دست کسانی افتاد که با نفرت و کینه با آن حضرت مبارزه کرده بودند.

(دین و زندگی ۳، درس ۷، صفحه‌ی ۸۸)

-۵۶

(فاطم دورانی)

آیه «لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدِيهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ» در ارتباط با حفظ قرآن از هر گونه تحریف است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۱، صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۳۴)

-۵۷

(حسن فیاضن)

آیه شریفه‌ی «من کان پرید العزة فللله العزة جمیعاً» سرچشمیده همه‌ی عزت‌ها را در خداوند منحصر می‌کند و کسب آن را منوط به بندگی خدا و روی آوردن به سوی او می‌داند.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۱، صفحه‌های ۱۴۰ و ۱۴۱)

-۵۸

(فاطم دورانی)

هر جوانی به طور فطری و طبیعی خواستار ازدواج با کسی است که قبل از ازدواج پاکدامنی خود را حفظ کرده است. چنین شخصی باید خودش نیز این گونه باشد، زیرا نظام هستی بر عدالت است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۴، صفحه‌ی ۱۷۷)

(سراسری انسانی - ۹۳)

-۶۱

(سراسری انسانی - ۹۳)

پیام آیه‌ی ۱۹ سوره‌ی آل عمران: «اَنَّ الَّذِينَ عَنْ دِرْكِ الْاِسْلَامِ ...»؛ اهل کتاب، پس از آن که از حقیقت آگاه شدند، از روی سنته و تجاوز (تجاویز تابعی از آگاهی) در دین اختلاف کردند. (موجب نافرمانی از امر خداوند متعال).

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

-۶۲

(سراسری انسانی - ۹۳، با تغییر)

براساس آیه‌ی شریفه‌ی ۲۵ سوره‌ی حیدر: «لقد ارسلنا رسالتا ...»، استوار ساختن بنیان جامعه بر پایه‌ی دادگری (عدل)، وظیفه‌ی مسلمانان است که پذیرندگان اصلی دعوت انبیا در طول تاریخ بوده‌اند.

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه‌های ۵۰، ۵۱ و ۵۲)

-۶۳

(سراسری انسانی - ۹۲)

جابرین عبدالله انصاری، از یاران رسول خدا (ص) می‌گوید: در کنار خانه‌ی خدا و در حضور رسول خدا (ص) بودیم که حضرت علی (ع) وارد شد. رسول خدا (ص) فرمودند: برادرم به سویتان آمد. سپس رو به سمت کعبه کرد و با دست به آن زد و فرمود: سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست ...؛ در همین هنگام آیه‌ی زیر بر پیامبر خدا (ص) نازل شد:

«اَنَّ الَّذِينَ آتَنَا وَعْدًا وَعَلَمُوا الصَّالِحَاتِ اولنک هم خیر البرية».

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

-۶۴

(سراسری انسانی - ۹۳)

مقام و منزلت حضرت علی (ع) نزد خدا و تمجیده‌های فراوان رسول اکرم (ص) از ایشان به خاطر «ایمان» بی‌نظیر و «عمل» بی‌مانند ایشان است.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌ی ۱۸)

-۶۴

زبان انگلیسی ۳

-۷۱

(مله‌نمای و سفیر اده)

ترجمه‌ی جمله: «کدام جمله از لحاظه گراموی علط است؟»

«من از دوستم حواستم مرا برای ناچار بدار کرد.»

لکات مهم درسی

turn up "به معنای «بلند کردن صدا» فعل دو کلمه‌ای جدا شدنی است.

"بهمعنای «دنبال چیزی گشتن» فعل دو کلمه‌ای جدا شدنی است.

"بهمعنای «درآوردن لباس، کفش و ...» فعل دو کلمه‌ای جدا شدنی است.

wake up "بهمعنای «بسار شدن» فعل دو کلمه‌ای جدا شدنی است، مثلاً این

ضمیر مفعولی نمی‌تواند بعد از جزء قیدی قرار گیرد.

(آماده)

(شعاب الامری)

-۷۲

ترجمه‌ی جمله: «همانطور که متذکر شدید، یادگیری چگونگی انجام این کار.

مستلزم تمرين زیادی است.»

(۱) اهمیت

تمرين

(۴) ذهن

بیشنها

(موارد مفہومی)

-۷۳

ترجمه‌ی جمله: «رئیس عصبانی شد، چون نامه‌ای که منشی تایپ کرده بود، پر از

غلط بود.»

(۲) خسته از

متفاوت با

(۴) یار از

مسئول

(ضاکیاسالار)

-۷۴

ترجمه‌ی جمله: «ما تلاش می‌کنیم تا مردم را تشویق کنیم تا به جای ماشین از

دوچرخه استفاده کنند.»

(۲) دوچرخه سواری کردن

عرض کردن

(وازگران)

(۴) انتخاب کردن

اجازه دادن

(رسربین غافل)

-۷۵

ترجمه‌ی جمله: «دقیقاً ساعت ۳۷:۴ صبح بود هنگامی که یک ماشین مشکی رنگ

بزرگ رو به روی در جلویی ایستاد.»

(۲) دقیقاً

به طور پیوسته

(وازگران)

(۴) از نظر عاطفی

از نظر جسمی

معنی کلماتی از متن

nowadays: امروزه	evolve: تکامل یافتن، رشد کردن
efficient: مؤثر، کارآمد	product: محصول، فرآورده
heart operation: عمل قلب	
laparoscopic surgery: عمل جراحی شکافتن شکم	

(سراسری انسانی - ۹۶)

-۶۵

تجلي توحد در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر است و این موضوع در آیه شریقه‌ی «ما اهنا اللذین امموا املموا اللہ...» که به املاع از خدا، پیامبر و امام فرمان می‌دهد، اشاره شده است.

به سبب توالی اسامی امامان در این حدیث، به حدیث سلسلة الذهب (معنی زنجیره‌ی طلاق) مشهور است.

(دین و زندگی ۳، درس های ۵ و ۱، صفحه‌های ۵۹ و ۱۰۰)

(سراسری انسانی - ۹۵)

-۶۶

حاکمان بنی عباس در صدد بودند که مهدی موعود (عج) را به محض تولد از بین ببرند به سبب این قدرناشناصی و ناسیبایی و در خطر بودن جان آن حضرت، خداوند آخرين ذخیره و حجت خود را از نظرها بنهان کرد و ادامه یافتن این غیبت نیز بر اثر باقی ماندن همان شرایط و عدم آمادگی مردم برای ظهر است.

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

(سراسری انسانی - ۹۶)

-۶۷

کسانی که قبل از ظهر آن حضرت، تمرين کرده و در صحنه‌ی فعالیت‌های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل، در جبهه‌ی حق حضوری فعال داشته باشند و ایستادگی و مقاومت در مقابل شیاطین درون و برون، ویژگی‌های چون شجاعت و ... را در خود پرورانده باشند.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۲۵ و ۱۲۶)

(سراسری انسانی - ۹۲)

-۶۸

رابطه رهبر با مردم؛ ولی فقیه در تصمیم‌گیری‌ها قاطع و استوار است و با توکل بر خداوند برنامه‌ها را به پیش می‌برد که این موضوع با آیه‌ی «فَاذَا عَزَّمْتْ فَتُوكِلْ عَلَى اللَّهِ أَنَّ اللَّهَ يَحْبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ» در ارتباط است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۲، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۵)

(سراسری انسانی - ۹۲)

-۶۹

عالی‌ترین هدف تشکیل خانواده، رشد اخلاقی و معنوی هر یک از اعضای خانواده است. که از آیه‌ی «أَنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ...» مفهوم می‌گردد.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۴، صفحه‌های ۱۷۱ و ۱۷۰)

(سراسری انسانی - ۹۳)

-۷۰

علاقه و محبت اولیه، چشم و گوش را می‌بندد و عقل را به حاشیه می‌راند، به گونه‌ای که فریادهای خیرخواهانه‌ی او را نمی‌شنوند. سخن حضرت علی (ع): «حُبُ الشَّيْءِ يَعْنِي وَيَصْمَعُ؛ علاقه‌ی شدید به چیزی آدمی را کور و کر می‌کند.» مربوط به مواردی از این قبيل است. از این رو، پیشوايان دین از ما خواسته‌اند که در مورد همسر اینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم تا به انتخابی درست برسیم.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۵، صفحه‌ی ۱۸۷)

ترجمه‌ی جمله: «آن‌ها ناراحت بودند، زیرا تمام باری‌ها را در رفایت باخته بودند.»

(۱) مقایسه	(۲) رفایت	(۳) درگیری، مشارکت
(۴) آزمایش		

(سراسرن انسان - ۹۱، با تغییر) -۸۵

ترجمه‌ی جمله: «آن‌جهه من برای صحیح‌تر می‌خورم تنها شامل یک تکه سان و مقدار کمی پنیر است.»

(۱) تشکیل دادن	(۲) اصرار کردن، پافشاری کردن
(۳) شامل شدن	(۴) ادامه دادن

(سراسرن انسان - ۹۱، با تغییر) -۸۶

ترجمه‌ی جمله: «راننده فوراً به بیمارستان بردۀ شد، زیرا که در تصادف اتوبیل بدصورت بدی آسیب دیده بود.»

(۱) عاقلانه	(۲) فوراً
(۳) جدا	(۴) کاملاً

(سراسرن انسان - ۹۱) -۸۷

ترجمه‌ی جمله: «طبق بند اول، تغییرات شیمیایی، هنگامی که غذا در معرض حرارت است، رخ می‌دهند.» (رُک مطلب)

(سراسرن انسان - ۹۱) -۸۸

ترجمه‌ی جمله: «تمام موارد زیر به عنوان دلایلی برای آشیزی ذکر می‌شود به جز این که آشیزی باکتری‌های مضر را به باکتری‌های مفید تغییر می‌دهد.» (رُک مطلب)

(سراسرن انسان - ۹۱) -۸۹

ترجمه‌ی جمله: «متن به آشیزی به عنوان نوعی از هنر اشاره می‌کند، وقتی که مردم دست به کارهایی می‌زنند تا غذا از لحاظ ظاهری به نظر دیگران خوشابند برسد تا آن‌ها را به خوردن آن تشویق کنند.» (رُک مطلب)

(سراسرن انسان - ۹۱) -۹۰

ترجمه‌ی جمله: «متن در بند آخر به «آب و هوا و مذاهب و رسوم ...» به عنوان عواملی اشاره می‌کند که بر انتخاب کشورهای مختلف در راه‌های سنتی آشیزی‌شان تأثیرگذار است.» (رُک مطلب)

- ۱) مهارت
۲) حقیقت
۳) نقاش
۴) هدف

توضیح: play a role / play a part نفس ایفا کردن / بهم داشتن (کامپرسست)

- ۱) تحقیق
۲) بروزد، مطرح
۳) عملکرد، اجراء
۴) نوع (کامپرسست)

- ۱) اختیار
۲) به طور فردی
۳) به صورت مضر
۴) سریعاً (کامپرسست)

این جمله در وجه مجهول است و گزینه‌های «۱» و «۳» که در وجه معلوم به کار رفته‌اند، نمی‌توانند درست باشند. با توجه به جمع بودن نهاد جمله (computers)، گزینه‌ی «۴» نیز مناسب نیست.

- ۱) معمول، متداول
۲) ذهنی
۳) آرام، آسوده
۴) مسئول، پاسخگو (کامپرسست)

زبان انگلیسی ۳

(سراسرن انسان - ۹۱) -۸۱

ترجمه‌ی جمله: «موضوع پیشنهادشده توسط معلم، یک موضوع جالب بود که همه‌ی ما را جذب کرد.»

نکات مهم درسی

با توجه به این‌که ضمیر "one" جایگزین اسم "topic" شده است، مفرد و قابل شمارش می‌باشد، بنابراین به "a/an" قبل از آن نیاز نداریم. (دلیل نادرستی گزینه‌های «۱» و «۲»)
صفات فاعلی "ing" + مصدر بدون "to" ایجاد کنندهٔ حالت و صفات مفعولی "p.p." پذیرای حالت هستند، با توجه به مفهوم جمله، گزینه‌ی «۳» صحیح است.
(کامپرس)

(سراسرن انسان - ۹۱) -۸۲

ترجمه‌ی جمله: «علی شغلش را رها کرد، زیرا او از انجام کار پکسان هر روزه، خیلی خسته بود.»

نکات مهم درسی

بعد از حرف اضافه نیاز به اسم مصدر "ing" + فعل "داریم" (دلیل نادرستی گزینه‌های «۱» و «۳») در ضمن "job" مفعول مستقیم برای "doing" است و پس از "doing" نیازی به حرف اضافه "of" نداریم. (دلیل نادرستی گزینه‌ی «۴»)

(سراسرن انسان - ۹۱) -۸۳

ترجمه‌ی جمله: «دوستم یک قالی پشمی خاکستری رنگ بلند قشنگ بر روی یک اتاق خوابش دارد.»

نکات مهم درسی

ترتیب قرار گرفتن صفات قبل از اسم در یک جمله به صورت زیر است:
اسم + مقصود + جنس + ملیت + رنگ + شکل + سن و قدمت + اندازه + کیفیت + حرف تعريف
a   lovely   long   grey   woolen   rug
(کامپرس)

-۹۵

(بلا های علیا)

$$f(x+2) = \frac{(x+2)-1}{(x+2)^2 + 2} = \frac{x+2-1}{x^2 + 4x + 4 + 2} = \frac{x+1}{x^2 + 4x + 2}$$

$$f(1) = \frac{1-1}{1+2} = \frac{0}{4} = 0$$

$$f(x+2) - f(1) = \frac{x+1}{x^2 + 4x + 2} - 0 = \frac{x+1}{x^2 + 4x + 2}$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۳)

(همبرگ، سپورت)

$$(2x-1)^2 - 2(2x-1) - 8 = 0$$

با فرض $2x-1 = a$, $2x-1 = a$ داشت:

$$\Rightarrow a^2 - 2a - 8 = 0 \Rightarrow (a-4)(a+2) = 0 \Rightarrow a = 4 \text{ یا } a = -2$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2x-1=4 \\ 2x-1=-2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2x=5 \Rightarrow x=\frac{5}{2} \\ 2x=-1 \Rightarrow x=-\frac{1}{2} \end{cases} \Rightarrow$$

$$\left| \frac{5}{2} - \left(-\frac{1}{2} \right) \right| = 3 \quad \text{قدر مطلق تفاضل ریشه‌ها}$$

(ریاضی سال سوم، معادله و تابع‌های درجه‌ی دو، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۳ و ۷۲ تا ۷۴)

(همبرگ، سپورت)

$$mx^2 + 8x + m - 1 = 0 \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد}} ax^2 + bx + c = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 2m \\ b = 8 \\ c = m - 1 \end{cases}$$

$$P = \frac{c}{a} = \frac{m-1}{2m} = 1 \Rightarrow 2m = m-1 \Rightarrow m = -1$$

$$\frac{m=-1}{-2x^2 + 8x - 2 = 0}$$

$$S = \frac{-b}{a} = \frac{-8}{-2} = 4 \quad (\text{حاصل جمع ریشه‌ها})$$

(ریاضی سال سوم، معادله و تابع‌های درجه‌ی دو، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰)

(محمد بیم ای)

$$6+3=9 \quad \text{تعداد کل کتاب‌های}$$

$$C(9, 2) = \frac{9!}{2!(9-2)!} = \frac{9 \times 8 \times 7!}{2 \times 1 \times 7!} = 36$$

(ریاضی سال سوم، ترکیبات، صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۲)

(کورش داوری)

تعداد جایگشت‌های متمایز، از کسر زیر به دست می‌آید:

(۱) تعداد کل حروف، n ها تعداد تکرار حروف تکراری است.

$$\frac{n!}{a_1! a_2! \cdots a_k!}$$

$$\Rightarrow \frac{8!}{2! \times 2!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3!}{2! \times 2 \times 1} = 3360$$

-۹۸

-۹۹

-۹۱

(همبرگ، سپورت)

ابتدا زاویه‌ی مرکزی مربوط به دانش آموزان سال اول را می‌باییم.

$$\alpha = 360^\circ - (150^\circ + 120^\circ) = 90^\circ$$

$$\alpha = \frac{f_1}{n} \times 360^\circ \Rightarrow 90^\circ = \frac{40}{n} \times 360^\circ$$

$$\Rightarrow 90^\circ \times n = 360^\circ \times 40 \Rightarrow n = \frac{360^\circ \times 40}{90^\circ} = 160$$

(آمار و مدل‌سازی، نمودارها و تحلیل داده‌ها، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

-۹۲

(کورش داوری)

$$\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + \cdots + x_n}{n} = \frac{20}{10} = 2$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{x_1^2 + x_2^2 + \cdots + x_n^2}{n} - \bar{x}^2}$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{200}{10} - \left(\frac{20}{10}\right)^2} = \sqrt{20 - 4} = \sqrt{16} = 4$$

$$C.V = \frac{\sigma}{\bar{x}} = \frac{4}{2} = 2 \quad (\text{ضریب تغییرات})$$

(آمار و مدل‌سازی، شاخص‌های پرآنگشتی، صفحه‌های ۱۲۵ تا ۱۴۸)

-۹۳

(فرهاد تراز)

با توجه به جدول، هر عدد به توان ۲ رسیده و با ۴ برابر خودش جمع شده است. در نتیجه:

$$f(x) = x^2 + 4x$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)

-۹۴

(بلا های علیا)

تابع $f(x) = 2x^3 + 1$, یک تابع چندجمله‌ای است، پس دامنه‌اش

برابر با $\mathbb{R}$ است. در تابع $g(x) = \frac{3}{x^2 + 2}$, باید مخرج مخالف صفر

باشد که با توجه به این که $x^2 + 2$ همواره مثبت است، پس دامنه‌ی تابع $g(x)$ برابر با $\mathbb{R}$ است.

در تابع $h(x) = \frac{1}{x}$, مخرج را برابر صفر قرار می‌دهیم، در نتیجه

$x = 0$, پس دامنه‌ی تابع $h(x)$ برابر با $\{0\} - \mathbb{R}$ است.

در تابع $k(x) = x^4 + 4x^2$ عبارت $x^4 + 4x^2$ همواره مثبت و محدودیتی برای x نداریم. پس دامنه‌ی تابع $k(x)$ برابر با $\mathbb{R}$ است.

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

$$\frac{n(n-1)(n-2)(n-3)!}{(n-1)!(n-2)!} = 3$$

$$n(n-2) = 3 \Rightarrow n^2 - 2n - 3 = 0 \Rightarrow (n-3)(n+1) = 0$$

(ق. ق.)

(غ. ق. ق.)

(برآورده سال سوم، ترکیبات، صفحه‌های ۱۰۷ تا ۱۱۰)

اقتصاد

هزینه‌ی فرصت بیانگر آن چیزی است که از آن صرف نظر کرده و به عبارتی، آن را از دست داده‌ایم. در این مثال، تولیدکننده از تولید عروسک صرف نظر کرده و از عواید آن (تومان $1,125,000 = 150 \times 7500$) محروم شده است.

(اقتصاد، مقدمات، صفحه‌ی ۱۷)

$$\text{میلیون ریال } 8 = \frac{1}{5} \times 40 = \text{ارزش خدمات ارائه شده}$$

$$\text{میلیون ریال } 2,078 = 40 + 20 + 2000 + 10 + 8 = \text{ارزش تولید داخلی خالص داخلي}$$

$$\text{میلیون ریال } 10 = \frac{1}{2} \times 20 = \text{هزینه‌ی استهلاک}$$

$$\text{(الف) میلیون ریال } 2,068 = 2078 - 10 = \text{ارزش تولید خالص داخلی}$$

$$\text{(ب) ریال } 258 / 5 = \frac{2068}{8} = \text{تولید خالص داخلی سرانه}$$

(اقتصاد، مقدمات، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

$$\text{تومان } 25,000,000 = 2500 \times 10,000 = \text{کل هزینه‌ی ماهانه‌ی کاغذ}$$

$$\text{تومان } 2,500,000 = 2 \times 1,250,000 = \text{حقوق کارمندان جدید}$$

$$\text{تومان } 2,500,000 = \text{صرفه‌جوبی در هزینه‌ی کاغذ} \Rightarrow$$

$$\frac{2,500,000}{10,000} = 250 = \text{تعداد بسته‌های صرفه‌جوبی شده}$$

حال به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم تا بینیم در کدام گزینه میزان صرفه‌جوبی برابر با ۲۵۰ بسته کاغذ می‌شود.

$$\text{گزینه } 1: \frac{25}{100} \times 200 = 50 = \text{تعداد کارمندان}$$

$$50 \times 5 = 250 = \text{تعداد بسته‌ی کاغذ صرفه‌جوبی شده}$$

$$\text{گزینه } 2: \frac{10}{100} \times 200 = 20 = \text{تعداد کارمندان}$$

$$20 \times 20 = 400 = \text{تعداد بسته‌ی کاغذ صرفه‌جوبی شده}$$

$$\text{گزینه } 3: \frac{15}{100} \times 200 = 30 = \text{تعداد کارمندان}$$

$$30 \times 8 = 240 = \text{تعداد بسته‌ی کاغذ صرفه‌جوبی شده}$$

$$\text{گزینه } 4: \frac{30}{100} \times 200 = 60 = \text{تعداد کارمندان}$$

$$60 \times 5 = 300 = \text{تعداد بسته‌ی کاغذ صرفه‌جوبی شده}$$

(اقتصاد، تولید و بازار، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۰)

می‌توان گفت یکی از اهداف دولت در عرصه‌ی اقتصاد، ایجاد اشتغال کامل و مبارزه با بیکاری است. برای تحقق این هدف، دولتها می‌کوشند شرایط رونق اقتصادی را فراهم آورند. در چنین شرایطی، فعالیت‌های تولیدی گسترش می‌یابند و تماس تولیدکنندگان به استخدام نیروی کار جدید بسیار می‌شود.

اهداف اقتصادی دولت در جوامع امروزی: اشتغال کامل، ثبات قیمت‌ها، رشد و توسعه‌ی اقتصادی و بهبود وضع توزیع درآمد است.

(اقتصاد، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۵)

$$\text{میلیارد ریال } 9 = \frac{90}{10} \times \frac{\text{قیمت دستگاه}}{\text{عمر مفید}} = \text{هزینه‌ی استهلاک سالیانه}$$

$$\text{میلیارد ریال } 9 = \frac{90}{100} \times 90 = \text{میزان افزایش بهای دستگاه}$$

$$\text{میلیارد ریال } 99 = 90 + 9 = \text{قیمت جدید دستگاه}$$

هزینه‌ی استهلاک سالیانه با محاسبه‌ی ۱۰ درصد افزایش بهای:

$$\text{میلیون ریال } 9,900 = \frac{99,000}{10}$$

مجموع هزینه‌ی استهلاک سه سال آخر با محاسبه‌ی ۱۰ درصد افزایش بهای:

$$\text{میلیون ریال } 29,700 = 9,900 \times 3$$

(اقتصاد، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌ی ۸۳)

با مراجعه به جدول شماره‌ی ۵ صفحه‌ی ۹۴ صحبت ارقام مطرح شده در گزینه‌ی «۲» مشخص می‌گردد. لازم به ذکر است که درآمد سرانه‌ی سالیانه در بیش از ۵۰ کشور در حال توسعه‌ی فقیر کمتر از ۱۲۰۰ دلار است.

(اقتصاد، توسعه‌ی اقتصادی، صفحه‌های ۹۳ و ۹۴)

طلبکار پس از دریافت سفته باید آن را تا زمان سررسید نزد خود نگه دارد. در صورتی که طلبکار قبل از زمان سررسید سفته به پول آن نیاز پیدا کند، حسب شرایط و مواردی که در رساله‌های علمی مراجع ذکر شده است، می‌تواند سفته را پشت‌نویسی (ظاهرنویسی) کند و با دریافت مبلغ کمتری، طلب خود را به دیگری انتقال دهد.

(اقتصاد، نوادها و بازارهای مالی، صفحه‌ی ۱۲۸)

در نتیجه‌ی تجارت بین‌الملل، کالاهای خارجی وارد کشورها می‌شوند و تولیدکنندگان داخلی به تلاش برای تولید بهتر و کارآمدتر به منظور رقابت با تولیدکنندگان خارجی وادار می‌شوند. این امر موجب بهبود کیفیت کالاهای تولیدی در سطح جهان می‌شود.

(اقتصاد، اقتصاد، صفحه‌های ۱۵۰ و ۱۵۱)

(کنکور سراسری ۹۳)

ادبیات اختصاصی

-۱۱۱

طبقات الصوفی، در اصل توسیط ابو عبد الرحمان سلمی نیشابوری (فاتح: ۴۲ هـ. ق) نوشته شده است و خواجه عبده‌الله انصاری در قرن پنجم آن را در حلقدی مریدان خود املا می‌کرده است. در حالی که تذکرة الاولیای عطاء در سال‌های آخر قرن ششم یا سال‌های آغازین قرن هفتم هجری تألیف شده است.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۹۸، ۹۵ و ۱۵۰)

(کنکور سراسری ۹۷)

-۱۱۲

«طریق التحقیق»، متنی‌ای از سنایی به وزن و شیوه‌ی حدیقه است که سروdon آن در سال ۵۲۸ تمام شده است. تعریف داده شده در گزینه‌ی «۴»، مربوط به «سیر العباد الی المعاد» است.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۱۳۴ و ۱۳۵)

(خارج از کشور ۹۳)

-۱۱۳

راسین: مهرداد، اسکندر کبیر

ادگار آلن پو: نامه‌ی دزدیده شده، سوسک طلایی، سایه فن شعر: بوالو / ولگا به خزر می‌ریزد؛ پیلنیاک / شتل: گوگول / فریاد: فریت ادگو / گورستان‌های دریایی: پل والری

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات جوان، صفحه‌های ۱۸۷ و ۲۲۶)

(کنکور سراسری ۹۷)

-۱۱۴

«آرش کمانگیر» از زمره‌ی موفق‌ترین آثار ادبی مهرداد اوستا در شیوه‌ی نو نیمایی می‌باشد و «از کاروان رفته» نخستین مجموعه‌ی شعری وی است.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌ی ۱۶۰)

(خارج از کشور ۹۷)

-۱۱۵

فکاهیات «رهی معیری» که با امضای مستعار «زاغچه و شاه پریون» در مطبوعات منتشر شده، در عرصه‌ی ادبیات انتقادی معاصر مقامی پدست آورده است.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌ی ۱۵۵)

(خارج از کشور ۹۳)

-۱۱۶

«گالیگولا و سوءتفاهم» از جمله نمایش نامه‌های آلبر کامو هستند. (تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات جوان، صفحه‌ی ۱۸۰)

(سارا شریفی)

نام کشور	قیمت تمام شده‌ی کالای A در داخل کشور	قیمت تمام شده‌ی کالای A در صورت دیگر واردات از کشور
چین	۲۵۰ دلار	$۳۰۰ + ۱۰۰ = ۴۰۰$ دلار
تایلند	۳۰۰ دلار	$۲۵۰ + ۱۰۰ = ۳۵۰$ دلار

بنابراین به صرفه است هر کشور کالای A را در داخل تولید کند و مبادلاتی با هم نداشته باشد.

نام کشور	قیمت تمام شده‌ی کالای B در داخل کشور	قیمت تمام شده‌ی کالای B در صورت دیگر واردات از کشور
چین	۳۰۰ دلار	$۱۰۰ + ۱۰۰ = ۲۰۰$ دلار
تایلند	۱۰۰ دلار	$۳۰۰ + ۱۰۰ = ۴۰۰$ دلار

بهتر است کشور چین کالای B را از کشور تایلند وارد کند، زیرا در این صورت حتی با وجود محاسبه‌ی هزینه‌ی حمل و نقل قیمت کالای B ارزان‌تر از تولید آن در کشور چین خواهد بود.

(اقتصاد، اقتصاد جوان، صفحه‌ی ۱۴۹)

(سارا شریفی)

-۱۱۰

الف) « مؤسسه‌ی مالی بین‌المللی » یکی از مؤسسات وابسته به سازمان ملل متحده که به عنوان شعبه‌ای از بانک جهانی، در ۲۵ ماه مه سال ۱۹۵۵ میلادی تأسیس شد.

ب) مهم‌ترین وظیفه‌ی این سازمان « گسترش فعالیت‌های اقتصادی بخش خصوصی در کشورهای در حال توسعه » است.

ج) این سازمان برای دست‌یابی به هدف خود، به مؤسسات بخش خصوصی در کشورهای در حال توسعه وام می‌دهد و از دولت‌ها برای بازپرداخت این وام‌ها ضمانت نمی‌گیرد.

د) این وام‌ها باید در جهت « مدرنیزه کردن، گسترش فعالیت‌های صنعتی و افزایش بازدهی این‌گونه فعالیت‌ها صرف شوند.

(اقتصاد، اقتصاد جوان، صفحه‌ی ۱۵۷)

<p style="text-align: center;">منطق</p> <hr/> <p style="text-align: right;">-۱۲۱</p> <p>(مقدمه‌های مقدمی) از قدرت تفکر و تعقل انسان عumoًا در کتاب‌های منطقی و فلسفی به «نطیق» یاد می‌کنند که در سخن گفتن تجلی می‌کند و خود را نشان می‌دهد.</p> <p>(منطق، تعریف، صفحه‌های ۱)</p> <hr/> <p style="text-align: right;">-۱۲۲</p> <p>(غیرهناز خان مقدمی) همه انسان‌ها، حتی افراد بی‌سواد و معمولی هنگام تعریف‌کردن این مفاهیم ذاتی و عرضی استفاده می‌کنند، ولی به کارکرد ذهن خود واقع نیستند.</p> <p>(منطق، تعریف، صفحه‌های ۱۷ و ۱۹)</p> <hr/> <p style="text-align: right;">-۱۲۳</p> <p>(مقدمه‌های مقدمی) مفاهیم شکل و سه‌ضلعی، کلی هستند و «ذاتی» مثلث می‌باشد. مهم‌ترین وصف مفاهیم ذاتی این است که در مقام فهم و تصور. مقدم بر ذات هستند، یعنی ادراک «سه‌ضلعی و شکل» مقدم بر ادراک مثلث است.</p> <p>(منطق، تعریف، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)</p> <hr/> <p style="text-align: right;">-۱۲۴</p> <p>(عاطفه‌های بحالتی) در تداخل تحت تضاد، اگر قضیه‌ی جزیی غلط باشد، تداخل تحت تضاد آن حتماً درست است؛ یعنی محال است هر دو طرف آن غلط باشد اما می‌شود هر دو طرف آن درست باشد؛ پس «غیرقابل جمع در کذب (مانعة الرفع)» می‌باشد. در تناقض، اگر قضیه‌ای درست باشد، نقیض آن غلط است و بر عکس، اگر قضیه‌ای غلط باشد، نقیض آن درست است، پس «منفصل حقیقی» است؛ زیرا نمی‌شود هر دو با هم درست باشند و یا هر دو با هم غلط باشند، در تضاد، هنگامی که یک قضیه درست باشد، دیگری حتماً غلط است اما می‌تواند هر دو غلط باشد؛ پس «غیرقابل جمع در صدق (مانعة الجمع)» می‌باشد.</p> <p>(منطق، استدلال، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۰ و ۵۰ تا ۵۴)</p> <hr/> <p style="text-align: right;">-۱۲۵</p> <p>(مقدمه‌های مقدمی) بعضی مفاهیم مانند «چیز و واحد» قابل تعریف نیستند و شرح و معنای آن‌ها شرح لفظ یا شرح اسم است که تعریف حقیقی محسوب نمی‌شود، مانند این که بگوییم واحد یعنی یک.</p> <p>(منطق، تعریف، صفحه‌ی ۲۱)</p> <hr/> <p style="text-align: right;">-۱۲۶</p> <p>(غیرهناز خان مقدمی) در قضایای شرطی متصل، «مقدم مستلزم تالی» است و «تالی، تابع مقدم» است.</p> <p>(منطق، استدلال، صفحه‌ی ۳۹)</p>	<p style="text-align: center;">(فاجع از کشور، ۸۹)</p> <hr/> <p>«لب گشودن» کنایه از «سخن گفتن» و «الگشت خاییدن» کنایه از «مبهوت شدن» است. / نیشکر به «نی» تشبیه شده است. / نطیق شکرین: حس آمیزی / انگشت خاییدن نیشکر: تشخیص و استعاره‌ی مکنیه دارد.</p> <p>(آرایه‌های ادبی، ترکیبی بیان و برعی)</p> <hr/> <p style="text-align: right;">-۱۱۸</p> <p>(کلنکور، سراسری ۹۱۳) اشارة به داستان محمود و ایاز / در این بیت لف و نثر وجود ندارد. «لطف» و «کرم» هم معنی هستند و «جور» و «ستم» نیز متراوف. تشریح گزینه‌های دیگر، گزینه‌ی «۱»: روز و شب: تضاد رخ: لف ۱، لف ۲ / روز: نشر ۱، شب: نشر ۲ (لف و نثر) گزینه‌ی «۲»: شاعر در عین آگاهی خود را به جهالت می‌زند. در واقع شاعر می‌داند که دل با تیر مژگان معشوق، خون آلود شده است اما از این امر، ابراز ناآگاهی می‌کند. (تجاهل‌العارف) تشبیه: مژگان به خدنگ تشبیه شده است. خون آلود بودن مژگان قرینه‌ای است که ما را در فهم این تشبیه کمک می‌کند. گزینه‌ی «۴»: «بازار جهان» و «بازار محبت» اضافه‌ی تشبیه‌ی هستند. «سود بودن زیان» تناقض دارد.</p> <p>(آرایه‌های ادبی، ترکیبی بیان و برعی)</p> <hr/> <p style="text-align: right;">-۱۱۹</p> <p>(فاجع از کشور، ۸۹) استعاره‌ی مصرحه در بیت «ج»: «نرگس» استعاره از «ستاره»، «چرخ جهان گرد» استعاره از «آسمان» و «گل زرد» استعاره از «خورشید» است. / ایهام در بیت «و»: «پرده» ایهام دارد - در نهان ۲ - اصطلاح موسیقی / جناس تام در بیت «ه»: «داد (حق)» و «داد (فعل)» / تشبیه در بیت «ب»: «کیمیای مراد» و «کوی نیاز» / تلمیح در بیت «د»: اشاره به آفرینش انسان در روز است / مراعات‌نظیر در بیت «الف»: «پیمانه، خمر، باده و مست»</p> <p>(آرایه‌های ادبی، ترکیبی بیان و برعی)</p> <hr/> <p style="text-align: right;">-۱۲۰</p> <p>(کلنکور، سراسری ۹۱) بیت گزینه‌ی «۱» حس آمیزی و جناس ندارد. تشریح گزینه‌های دیگر: گزینه‌ی «۲»: «جهان»: مجاز از مردم جهان، «مرد»: مجاز از «انسان» نگران: ایهام: ۱ - مشوش ۲ - نگرانده (نگاه‌کننده) گزینه‌ی «۳»: عیش و عزا: تضاد قربان: ایهام تناسب: ۱ - برای تو قربان (شوم) ۲ - قربان با «عید»، تناسب دارد. گزینه‌ی «۴»: تلمیح: به ماجراهی گریستن حضرت علی (ع) در چاه دریایی درد: تشبیه بلیغ اضافی</p> <p>(آرایه‌های ادبی، ترکیبی بیان و برعی)</p>
---	--

(عاظمه شومیری) اصول دین با «استدلال و برهان» توأم است. «خطابه» ممکن است از محتوایی احساسی و حتی غیرمنطقی برخوردار باشد. ماده‌ی قضیه‌ی «هر هادی الکتریسیته فلز است.»، «وهم و خیال» است.

(عاظمه شومیری) با قضیه «بعضی غیر الف ب نیست» رابطه‌ی عکس نقیض دارد، لذا می‌توان از درستی قضیه‌ی اول به درستی قضیه‌ی دوم پی‌برد. اما عزیزه‌های دیگر این رابطه را ندارند و سالبه‌ی جزیی عکس مستوی ندارد.

(منطق، استدلال، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

(عاظمه شومیری) در شکل دوم، حد وسط هم در صغرا و هم در کبرا باید محمول باشد و شرایط انتاج شکل دوم رعایت شود.

بعضی انسان‌ها فداکار (محمول) هستند.
بعضی انسان‌ها خودخواه نیستند.
هیچ خودخواهی فداکار (محمول) نیست.

(منطق، استدلال، صفحه‌های ۶۵ تا ۶۷)

(عاظمه شومیری) این استدلال علی‌رغم این که نتیجه‌ی آن درست است، اما دارای مغالطه در صورت است زیرا حد وسط ندارد. حد وسط در مقدمه‌ی اول «از گل» یعنی آن‌چه از گل به‌دست می‌آید و در مقدمه‌ی دوم «گل» یعنی خود گل است.

(منطق، استدلال، صفحه‌های ۸۷، ۸۸ و ۸۹)

فلسفه‌ی سال سوم

(محمد صادرق لطفی) علوم طبیعی تجربی به این اصول (عقلی) متکی است در حالی که در هیچ یک از رشته‌های علوم تجربی، این اصول قابل تحقیق نیستند و دانشی که عهده‌دار تحقیق در این اصول عقلی است، دانش فلسفه (فلسفه‌ی علوم طبیعی) است.

(فلسفه‌ی سال سوم، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه‌های ۵ و ۶)

(ندا یاری) این دانشمندان درباره‌ی حقیقت و ماهیت انسان، عقایدی دارند که اثبات آن عقاید از راههای علمی و تجربی ممکن نیست و همان عقاید اساس و شالوده‌ی نظریات آن‌ها در رشته‌های علوم انسانی است.

(فلسفه‌ی سال سوم، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه‌ی ۹)

در مابعد الطبيعه، عام ترین خصوصیتی که همه‌ی موجودات را دربرمی‌گیرد، یعنی مطلق وجود مورد مطالعه قرار می‌گیرد، به همین دلیل احکام وجود عام ترین و شامل ترین و کلی ترین احکام را نسبت به همه‌ی علوم دارا می‌باشد و مهم ترین مسند افق فلسفه است و بحث وجود و ماهیت از «باخت منه» مابعد الطبيعه، است.

(فلسفه‌ی سال سوم، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

سوفسطایی که از شهرت قابل ملاحظه‌ای برخوردار بود: گرگیاس سوفسطایی که بیش از همه شهرت داشت: پروتاگوراس

(فلسفه‌ی سال سوم، نفستین غلاسه‌ی بزرگ، صفحه‌های ۲۳ و ۲۵)

این که انسان نمی‌تواند به هیچ معیار و ملاک ثابتی در شناخت و عمل دست یابد نتیجه‌ی نمی‌دانم سوفسطاییان است نه نمی‌دانم سقراط.

(فلسفه‌ی سال سوم، نفستین غلاسه‌ی بزرگ، صفحه‌ی ۱۴)

سقراط در گفت‌وگو با مخاطب خود که نمی‌داند، سعی می‌کند ابتدا کمبود معلومات او را آشکار کند تا دیدگانش بر نادانی اش و کمبود معلوماتش باز شود.

(فلسفه‌ی سال سوم، نفستین غلاسه‌ی بزرگ، صفحه‌ی ۱۴)

افلاطون در بحث‌های خود درباره‌ی مسئله شناسایی، ابتدا سؤالی را بدین شکل مطرح می‌کند. «شناخت حقیقی چیست و به چه چیزی تعلق می‌گیرد؟»

(فلسفه‌ی سال سوم، نفستین غلاسه‌ی بزرگ، صفحه‌ی ۳۶)

افلاطون ادراک حسی را به عنوان معرفت حقیقی شایسته‌ی اعتنا نمی‌داند، زیرا ادراک حسی یک شناخت جزئی است و به خودی خود و بدون کمک قوه‌ی عقل نمی‌تواند ما را به معرفت حقیقی برساند.

(فلسفه‌ی سال سوم، نفستین غلاسه‌ی بزرگ، صفحه‌ی ۵۲)

علت صوری فعلیتی است که شیء در همان مرتبه انتظار می‌رود از خود نشان دهد.

(فلسفه‌ی سال سوم، نفستین غلاسه‌ی بزرگ، صفحه‌های ۶۱ و ۶۷)

ارسطو، مفهوم علت غایی را علاوه بر افعال ارادی انسان، به تما حرکات اشیاء جهان نیز سوابیت می‌دهد.

(فلسفه‌ی سال سوم، نفستین غلاسه‌ی بزرگ، صفحه‌ی ۶۱ و ۶۲)

اصول دین با «استدلال و برهان» توأم است. «خطابه» ممکن است از محتوایی احساسی و حتی غیرمنطقی برخوردار باشد. ماده‌ی قضیه‌ی «هر هادی الکتریسیته فلز است.»، «وهم و خیال» است.

(منطق، استدلال، صفحه‌های ۲۹، ۳۰ و ۳۱)

(عاظمه شومیری)

با قضیه «بعضی غیر الف ب نیست» رابطه‌ی عکس نقیض دارد، لذا می‌توان از درستی قضیه‌ی اول به درستی قضیه‌ی دوم پی‌برد. اما عزیزه‌های دیگر این رابطه را ندارند و سالبه‌ی جزیی عکس مستوی ندارد.

(منطق، استدلال، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

(عاظمه شومیری) در شکل دوم، حد وسط هم در صغرا و هم در کبرا باید محمول باشد و شرایط انتاج شکل دوم رعایت شود.

بعضی انسان‌ها فداکار (محمول) هستند.
بعضی انسان‌ها خودخواه نیستند.
هیچ خودخواهی فداکار (محمول) نیست.

(منطق، استدلال، صفحه‌های ۶۵ تا ۶۷)

(عاظمه شومیری) این استدلال علی‌رغم این که نتیجه‌ی آن درست است، اما دارای مغالطه در صورت است زیرا حد وسط ندارد. حد وسط در مقدمه‌ی اول «از گل» یعنی آن‌چه از گل به‌دست می‌آید و در مقدمه‌ی دوم «گل» یعنی خود گل است.

(منطق، استدلال، صفحه‌های ۸۷، ۸۸ و ۸۹)

(محمد صادرق لطفی) علوم طبیعی تجربی به این اصول (عقلی) متکی است در حالی که در هیچ یک از رشته‌های علوم تجربی، این اصول قابل تحقیق نیستند و دانشی که عهده‌دار تحقیق در این اصول عقلی است، دانش فلسفه (فلسفه‌ی علوم طبیعی) است.

(فلسفه‌ی سال سوم، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه‌های ۵ و ۶)

(ندا یاری) این دانشمندان درباره‌ی حقیقت و ماهیت انسان، عقایدی دارند که اثبات آن عقاید از راههای علمی و تجربی ممکن نیست و همان عقاید اساس و شالوده‌ی نظریات آن‌ها در رشته‌های علوم انسانی است.

(فلسفه‌ی سال سوم، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه‌ی ۹)

(مینا توکلی نژاد)

-۱۴۶

مخروط‌ها: در مرکز شبکید، حساس به رنگ و جزئیات، حضور در لکه‌ی زرد
 سلول‌های ۲: سلول‌های کوچک، حساس به رنگ و جزئیات، حضور در لکه‌ی زرد
 سلول‌های ۳: سلول‌های بزرگ‌تر، پیرامون شبکید، کورنگ، برای ادراک حرکت

(روان‌شناسی، فرایند‌های شناختی، صفحه‌ی ۷۸)

(مریم احمدی)

-۱۴۷

کلمه‌ی شیر را می‌توان در چهار سطح گوناگون از سطحی ترین لایه (تشخیص حروف بک کلمه) تا عمقی ترین لایه (تشخیص کاربرد کلمه در جمله)، در مرحله‌ی رمزگردانی یاد گرفت که این با توجه به هدف یادگیری و تکلیفی که از طرف خود یادگیرنده یا یادداهنده تنظیم می‌شود، می‌تواند متفاوت باشد.

(روان‌شناسی، فرایند‌های شناختی، صفحه‌ی ۹۱)

(رویا رفمانی)

-۱۴۸

آسیب در ناحیه‌ی ورنیکه که در لوب گیجگاهی چپ قرار دارد، گرچه فهم سخن دیگران را با دشواری مواجه می‌کند، اما سخن گفتن را دشوار نمی‌سازد.

ناحیه‌ی بروکا در لوب پیشانی چپ قرار دارد و آسیب در آن سخن گفتن را دشوار می‌سازد. اما فهم سخن دیگران را با دشواری مواجه نمی‌کند.

(روان‌شناسی، فرایند‌های شناختی، صفحه‌ی ۱۰۹)

(رویا رفمانی)

-۱۴۹

تعارض گرایش - اجتناب از فراوان ترین تعارض‌ها در زندگی آدمی محسوب می‌شود و مثال گزینه‌ی «۲» بیانگر این تعارض است.

تشریم گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: اجتناب - اجتناب

گزینه‌ی «۳»: گرایش - گرایش

گزینه‌ی «۴»: اجتناب - اجتناب

(روان‌شناسی، سلامت روانی و افتلال روانی، صفحه‌های ۱۲۹ و ۱۳۰)

(مریم احمدی)

-۱۵۰

بیش برانگیختگی مانند اختلال در خواب، ضعف تمرکز حواس، متصرصد بودن و کم شدن حافظه.

(روان‌شناسی، سلامت روانی و افتلال روانی، صفحه‌ی ۱۳۹)

(مینا توکلی نژاد)

-۱۴۱

روان‌شناسی هرچند ویژگی‌های مورد نظر روش تجربی را دارد، ولی روان‌شناسی برای رسیدن به این امر، یعنی تجربی بودن، چالش‌های زیادی را پیش‌روی داشته و خواهد داشت.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه‌های ۷ و ۸)

(فرهاد تراز)

-۱۴۲

پس‌خوراند زیستی: رویکرد رفتاری
 لغش‌های کلامی: رویکرد روان‌کاوی
 تجربه‌ی غیرعینی (ذهنی): رویکرد انسان‌گرا

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۵)

(فرهاد تراز)

-۱۴۳

اگر مادر در دوران بارداری دچار سوء تغذیه باشد (خصوصاً سه ماه آخر بارداری) احتمال این که نوزاد او مرده به دنیا بیاید یا دچار نارسایی رشدی باشد، زیاد است.

سه ماه آخر بارداری دوره‌ی چنینی محسوب می‌شود.
 جفت بیست و سوم زیگوت، جنسیت نوزاد را مشخص می‌کند.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۲)

(رویا رفمانی)

-۱۴۴

کودکان ۱ تا ۳ ساله‌ای که تازه راه می‌روند، کودکان نوپا هستند که از نظر رشدی ممکن است در دوران طفولیت (یعنی دو سال اول زندگی) و کودکی اول (۲ تا ۶ سالگی) قرار بگیرند.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه‌ی ۱۳۵)

(مریم احمدی)

-۱۴۵

در فرایند تلاش برای یافتن خود حقیقی، نوجوان ممکن است خودهای متعددی را تجربه کند. به این معنا که در مجموعه‌ها و گروه‌های مختلف خودهای متفاوتی می‌تواند برای نوجوان وجود داشته باشد. از این رو نوجوان به این تشخیص می‌رسد که باید در شرایط و موقعیت‌های گوناگون، نقش‌های گوناگونی را ایفا کند و لذا رفتارهای او ممکن است در موقعیت‌های مختلف حتی با هم متفاوت باشند؛ مانند محافظه‌کاری، چسارت، همکاری، مخالفت و...

(روان‌شناسی، رشد، صفحه‌ی ۶۴)